

**КЗ «НОВГОРОД – СІВЕРСЬКИЙ ФАХОВИЙ
МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ» ЧОР**

**Випускова циклова комісія професійної та практичної підготовки
Спеціальності 223 Медсестринство**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Новик О.В.

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В ХІРУРГІЇ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
ОПП	Лікувальна справа

Програма введена в дію
Наказ №105 від 30 серпня 2024 року

2024 рік

Робоча програма з дисципліни **НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В ХІРУРГІЇ**
для студентів спеціальності 223 Медсестринство,
ОПП Лікувальна справа 2020 року, 23 сторінки.

Розробник:

викладач КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж»
ЧОР, спеціаліст першої категорії Додоцький С.О.

Робоча програма затверджена на засіданні випускової циклової
комісії професійної та практичної підготовки спеціальності
223 Медсестринство

Протокол №1 від “05 ” вересня 2024 року

Голова випускової циклової комісії професійної та практичної
підготовки спеціальності 223 Медсестринство

(підпис) Л.М.Косачова

Перезатверджено _____ Протокол № від « _____ » вересня 2025 року

Перезатверджено _____ Протокол № від « _____ » вересня 2026 року

Перезатверджено _____ Протокол № від « _____ » вересня 2027 року

Перезатверджено _____ Протокол № від « _____ » вересня 2028 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Загальна кількість годин/кредитів -2/60	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	<u>Нормативна</u>	
	Спеціальність : <u>223 Медсестринство</u> <u>ОПП: Лікувальна справа</u>	Рік підготовки:	
		IV-й	
		Семестр	
		VIII-й	
		Лекції	
	Освітньо-професійний ступінь: <u>Фаховий молодший бакалавр</u>	-	
		Практичні	Лабораторні
		49 год.	
		Семінарські	
		Самостійна робота	
		11	
		Вид контролю: Диференційований залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

2.1 Мета: формування в студентів клінічного мислення, вміння діагностувати найпоширенішу хірургічну патологію, надавати першу медичну допомогу, за необхідності проводити реанімаційні заходи, лікувати хворих за призначенням лікаря, доглядати за хворими, брати участь у санітарно-освітній та профілактичній роботі.

2.2 Основними завданнями вивчення дисципліни хірургії є знання:

- причин виникнення, патогенезу, клінічних картин основних невідкладних станів у хірургії;
- мети і завдань медичного працівника на місці пригоди та принципів надання першої медичної допомоги у разі різних невідкладних станів у хірургії на догоспітальному етапі;
- особливостей та принципів транспортування хворих і потерпілих з невідкладними станами в хірургії.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

2.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

– інтегральна:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

– загальні:

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

– спеціальні :

СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і

професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

2.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

РН 1. Володіти українською мовою для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 3. Інтерпретувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію відповідно до чинних вимог.

РН 5. Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, техніки безпеки і охорони праці.

РН 6. Вибирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їх родини, колегами, враховуючи соціальні, культурні, психологічні та релігійні відмінності при здійсненні професійної діяльності.

РН 7. Застосовувати навички комунікативної компетенції з пацієнтами, членами їх родини, медичними працівниками при здійсненні професійної діяльності.

РН 8. Дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки задля створення безпечного лікувально-профілактичного середовища.

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти підготувати пацієнта до лабораторного та інструментального дослідження, здійснити забір біологічного матеріалу та проб, скерувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати фармакологічні засоби при здійсненні професійної

діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до діючих фахових протоколів і алгоритмів з метою стабілізації функціонального стану організму.

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Виконувати обстеження та надавати хірургічну допомогу населенню при здійсненні професійної діяльності.

РН 15. Приймати участь у забезпеченні спостереження за здоровим населенням, реабілітації та диспансеризації пацієнтів.

РН 16. Здійснювати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Здійснювати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді задля надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню

3. Структура навчальної дисципліни

№ з/п		Кількість годин		
		Загальний обсяг	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги. Організація роботи ФАПУ та служби швидкої медичної допомоги з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії	5	4	1
2	Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах хірургічного профілю	1		1
3	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї	9	8	1
4	Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів	9	8	1
5	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки	15	12	3
6	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статевих системи	5	4	1
7	Невідкладні стани в судинній хірургії	5	4	1
8	Невідкладні стани в травматології	11	9	2
	Усього	60	49	11

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги. Організація роботи ФАПУ та служби швидкої медичної допомоги з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії	4
2	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї	4
3	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї	4
4	Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів	4
5	Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів	4
6	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки	4
7	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки	4

8	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки	4
9	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статеві системи	4
10	Невідкладні стани в судинній хірургії	4
11	Невідкладні стани в травматології	4
12	Невідкладні стани в травматології	5
	Всього	49

Зміст теми

Тема 1. Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги. Організація роботи ФАПу та служби швидкої медичної допомоги з надання медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії

Ознайомлення з організацією роботи, оснащенням, документацією ФАПу, фельдшерських бригад станції швидкої допомоги з надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії. Ознайомлення з основними положеннями чинних наказів МОЗ України. Участь студентів у огляді хворих, потерпілих з невідкладними станами в хірургії. Ознайомлення з правилами техніки безпеки та охорони безпеки життєдіяльності під час роботи на підрозділах надання медичної допомоги.

Практичні навички:

робота фельдшера в умовах ФАПу, в штаті лікарської та фельдшерської виїзної бригади швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим;
вивчення чинних наказів МОЗ України стандартів якості надання медичної допомоги при невідкладних станах на догоспітальному етапі;
засвоєння правил техніки безпеки на ФАПі та в складі бригади швидкої медичної допомоги.

Тема 2. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з церебральною комою, відкритими та закритими черепно-мозковими травмами, переломами кісток носа, щелеп. Відпрацювання студентами навичок з надання першої медичної допомоги при ушкодженнях і гострих захворюваннях голови, обличчя, шиї (зупинка кровотечі із судин шиї, носа, вуха, з асфіксією).

Практичні навички:

обстеження хворих з захворюваннями і ушкодженнями голови, обличчя та шиї, надання першої медичної допомоги;
звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів) і проведення закритого масажу серця, ШВЛ методом “рот до рота”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки, мішка АМБу;
надання невідкладної медичної допомоги хворим з гострими розладами мозкового кровообігу, при черепно-мозковій травмі; методика їх транспортування;

зупинка кровотечі із судин шиї, носа, вуха, ямки зуба;

надання першої медичної допомоги у разі переломів кісток черепа, носа, верхньої і нижньої щелепи, шийного відділу хребта, вивиху нижньої щелепи.

Тема 3. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з запальними захворюваннями обличчя ушкодженнями та запальними захворюваннями шиї; сторонніми тілами верхніх дихальних шляхів, стравоходу, опіками стравоходу. Участь у діагностичних (ларинго-, бронхо-, езофагоскопії) та лікувальних маніпуляціях (видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї, стравоходу тощо), операціях, перев'язках. Підбір інструментів для трахеостомії, ознайомлення з технікою її виконання.

Практичні навички:

звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів) і проведення закритого масажу серця, ШВЛ методом “рот до рота”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки; мішка АМБу;

надання першої медичної допомоги хворим із запальними захворюваннями обличчя, шиї;

надання першої медичної допомоги в разі опіків ротової порожнини, стравоходу (кислотами, лугами), потрапляння сторонніх тіл у носоглотку;

транспортування хворих із невідкладними станами при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя, шиї.

Тема 4. Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів.

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із легеневою кровотечею, гемотораксом, спонтанним і посттравматичним пневмотораксом, підшкірною емфіземою. Засвоєння студентами навичок з розпізнавання ушкоджень і гострих хірургічних захворювань грудної клітки та її органів та відпрацювання навичок з надання першої медичної допомоги. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (знеболювання місця перелому ребер, накладання лейкопластирної пов'язки, дренування плевральної порожнини) операціях, перев'язках. Підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренування, ознайомлення з технікою їх виконання.

Практичні навички:

методика надання невідкладної медичної допомоги при легеневій кровотечі та гемотораксі;

надання першої медичної допомоги при пневмотораксах, підшкірній емфіземі;

надання першої медичної допомоги в разі переломів ребер і груднини (знеболювання місця перелому, накладання лейкопластирної пов'язки);

підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань і ушкоджень грудної клітки та її органів.

Тема 5. Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів.

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із пошкодженнями перикарда, серця і великих судин, переломами ребер і груднини, гострими і запальні захворюваннями грудної клітки та її органів. Засвоєння студентами навичок з розпізнавання ушкоджень і гострих хірургічних захворювань грудної клітки та її органів та відпрацювання навичок з надання першої медичної допомоги. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (знеболювання місця перелому ребер, накладання лейкопластирної пов'язки, дренивання плевральної порожнини) операціях, перев'язках. Підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання, ознайомлення з технікою їх виконання.

Практичні навички:

методика надання невідкладної медичної допомоги при легеневій кровотечі та гемотораксі;

надання першої медичної допомоги при пневмотораксах, підшкірній емфіземі;

надання першої медичної допомоги в разі переломів ребер і груднини (знеболювання місця перелому, накладання лейкопластирної пов'язки);

підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань і ушкоджень грудної клітки та її органів.

Тема 6. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із клінічною картиною “гострого живота”, перитонітом, шлунково-кишковими кровотечами, перфоративною виразкою шлунка і дванадцятипалої кишки.

Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастродуоденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев'язок і операцій.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим в разі гострих хірургічних захворювань та травм живота, прямої кишки;

методика надання невідкладної допомоги в разі кровотечі із стравоходу,

шлунково-кишкових кровотеч, гемороїдальних вузлів;

методика надання невідкладної допомоги при евентраціях внутрішніх органів;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань та ушкоджень органів живота.

Тема 7. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із клінічною картиною защемлення грижі, гострим холециститом, гострим апендицитом, гострим панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю. Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастродуоденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоколоноскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев'язок і операцій.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим в разі гострих хірургічних захворювань та травм живота, прямої кишки;

методика надання невідкладної допомоги в разі кровотечі із стравоходу, шлунково-кишкових кровотеч, гемороїдальних вузлів;

методика надання невідкладної допомоги при евентраціях внутрішніх органів;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань та ушкоджень органів живота.

Тема 8. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із емболією та тромбозом мезентеріальних судин; з ушкодженнями порожнистих та паренхіматозних органів черевної порожнини, захворюваннями та травмами прямої кишки. Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастродуоденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоколоноскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев'язок і операцій.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим в разі гострих хірургічних захворювань та травм живота, прямої кишки;

методика надання невідкладної допомоги в разі кровотечі із стравоходу, шлунково-кишкових кровотеч, гемороїдальних вузлів;

методика надання невідкладної допомоги при евентраціях внутрішніх органів;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань та ушкоджень органів живота.

Тема 9. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статеві систем

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з клінічною картиною ниркової коліки, пієлонефритом, пієонефрозом, паранефритом, гострою затримкою сечі, ушкодженнями органів сечовидільної системи, парафімозом. Участь студентів у виконанні діагностичних (хромоцистоскопія, екскреторна урографія, ретроградна пієлографія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (катетеризація сечового міхура), перев'язок та операцій.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в разі гострих захворювань та травм сечової системи;

катетеризація сечового міхура еластичним катетером;

транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань та ушкоджень органів сечової системи.

Тема 10. Невідкладні стани в судинній хірургії

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок, емболією біфуркації аорти, судин кінцівок; гострим артеріальним, венозним тромбозом; тромбоемболією легеневої артерії, ушкодженнями судин, геморагічним шоком, синдромом ДВЗ. Засвоєння алгоритму надання невідкладної медичної допомоги хворим із судинною патологією. Участь студентів у виконанні діагностичних (артеріографія, ультрасонографія та ін.) та лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій у хворих з гострими захворюваннями і ушкодженнями судин.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання невідкладної медичної допомоги хворим з синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок, емболією біфуркації аорти, легеневих артерій, судин нижніх кінцівок; гострим артеріальним, венозним тромбозом; ушкодженнями судин, зовнішньою кровотечею, геморагічним шоком, синдромом ДВЗ;

методи й техніка зупинки артеріальної і венозної кровотечі (пальцеве притискання артеріальних судин у типових місцях, накладання кровоспинного джгута, стисної пов'язки, кровоспинного затискача);

транспортування хворих з гострими захворюваннями та ушкодженнями судин.

Тема 11. Невідкладні стани в травматології

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів, відкритими і закритими переломами кісток; розтягненнями, розривами зв'язок.

Засвоєння навичок з надання невідкладної медичної допомоги травмованим хворим, правила транспортної іммобілізації при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок. Участь студентів у виконанні діагностичних, лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій травмованих хворих.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання невідкладної медичної допомоги хворим з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів і переломами кісток; розтягненням, розривами зв'язок; синдромом тривалого здавлювання; вогнепальними пораненнями;

визначення глибини і площі опіків, надання першої медичної допомоги хворим з опіками;

транспортування травмованих хворих з ушкодженнями кісток, хребта, таза, м'яких тканин, опіками, відмороженнями.

Тема 12. Невідкладні стани в травматології

Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із синдромом тривалого здавлювання; травмами хребта, спинного мозку та тазу; вогнепальними пораненнями; опіками, відмороженнями. Засвоєння навичок з надання невідкладної медичної допомоги травмованим хворим, правила транспортної іммобілізації при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок. Участь студентів у виконанні діагностичних, лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій травмованих хворих.

Практичні навички:

установлення діагнозу та надання невідкладної медичної допомоги хворим з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів і переломами кісток; розтягненням, розривами зв'язок; синдромом тривалого здавлювання; вогнепальними пораненнями;

визначення глибини і площі опіків, надання першої медичної допомоги хворим з опіками;

транспортування травмованих хворих з ушкодженнями кісток, хребта, таза, м'яких тканин, опіками, відмороженнями.

5.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги. Організація роботи ФАПу та служби швидкої медичної допомоги з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії	1
2	Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах хірургічного профілю	1
3	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї	1
4	Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів	1
5	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки	3
6	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статевій системи	1
7	Невідкладні стани в судинній хірургії	1
8	Невідкладні стани в травматології	2
	Всього	11

Зміст теми

Тема 1. Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги. Організація роботи ФАПу та служби швидкої медичної допомоги з надання медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії

Поняття про невідкладні стани в хірургії. Рівні надання першої медичної допомоги. Мета і завдання першої медичної допомоги. Організація роботи ФАПу та обов'язки фельдшера з надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії. Служба швидкої медичної допомоги, її мета і завдання. Виїзні бригади швидкої медичної допомоги (загальнопрофільна, спеціалізована — хірургічна, травматологічна). Основні завдання фельдшера виїзної бригади швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим:

- а) у штаті лікарської бригади;
- б) у штаті фельдшерської бригади.

Основні положення чинних наказів МОЗ України. Загальні принципи, порядок надання, стандарти якості медичної допомоги при невідкладних станах на догоспітальному етапі. Первинний огляд (АВС) хворого чи потерпілого з невідкладним станом у хірургії. Порядок госпіталізації хворих та потерпілих у лікувально-профілактичні установи.

Тема 2. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах хірургічного профілю

Охорона праці під час роботи з апаратурою та обладнанням швидкої медичної допомоги та ФАПу. Охорона праці під час роботи з колючими та ріжучими предметами, кров'ю. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, під час надання невідкладної допомоги при травмах.

Тема 3. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя та шиї

Черепно-мозкова травма — закрита, відкрита (проникна, непроникна). Ушкодження мозку; струс, забій, здавлювання мозку, церебральна кома. Переломи склепіння і основи черепа, абсцес головного мозку. Травми обличчя — перелом кісток носа, верхньої і нижньої щелеп, вивих нижньої щелепи. Запальні захворювання обличчя та шиї (фурункул, карбункул, бешихове запалення, флегмона). Стороні тіла верхніх дихальних шляхів, стравоходу. Опіки стравоходу. Основні клінічні ознаки та діагностика ушкоджень та гострих захворювань голови та шиї, обсяг першої медичної допомоги, транспортування.

Тема 4. Невідкладні стани при захворюваннях та ушкодженнях грудної клітки та її органів.

Невідкладні стани, що виникають у хворих з легеневою кровотечею, гемотораксом, спонтанним і посттравматичними пневмотораксами, підшкірною емфіземою; пошкодженнями перикарда, серця і великих судин, переломами ребер і груднини. Гострі і запальні захворювання грудної клітки і легень. Гнійні плеврити, абсцес легень, мастити. Основні причини виникнення, клінічні ознаки, діагностика, обсяг першої медичної допомоги, вибір виду та способу транспортування потерпілих залежно від характеру захворювання та ушкодження грудної клітини та її органів.

Тема 5. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях органів черевної порожнини та прямої кишки

Невідкладні стани, що виникають у хворих із гострим животом, перитонітом, шлунково-кишковою кровотечею, проривною виразкою шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленням грижі, печінковою (жовчною) колікою, гострим холециститом, гострим апендицитом, гострим панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю, емболією та тромбозом мезентеріальних судин. Закрита та відкрита травма живота (ушкодження порожнистих і паренхіматозних органів черевної порожнини). Травми прямої кишки, гострі захворювання прямої кишки; аноректальний тромбоз, кровотеча з гемораїдального вузла. Паропрактити. Основні причини виникнення, клінічна картина, діагностика, обсяг невідкладної медичної допомоги. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострій хірургічній патології органів черевної порожнини та прямої кишки.

Тема 6. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статевої систем

Невідкладні стани, що виникають у хворих з нирковою колікою, пієлонефритом, пієлофрозом, паранефритом, гострою затримкою сечі, парафімозом, травмами органів сечової системи. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, обсяг невідкладної медичної допомоги, лікування. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострих захворюваннях та ушкодженнях органів сечової системи.

Тема 7. Невідкладні стани в судинній хірургії

Синдром критичної ішемії нижніх кінцівок; емболія біфуркації аорти і судин кінцівок; гострий тромбоз артерій і вен, тромбоемболія легеневої артерії, ушкодження судин, геморагічний шок, синдром ДВЗ — синдром десемінованого внутрішньосудинного згортання. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, перша медична допомога, лікування.

Тема 8. Невідкладні стани в травматології

Травматична хвороба, травматичний, шок; вивихи суглобів, відкриті і закриті переломи кісток; розтягнення, розриви зв'язок; синдром тривалого здавлювання; травми хребта, спинного мозку та тазу; вогнепальні поранення; опіки та опіковий шок; відмороження. Причини, профілактичні заходи.

6.ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Робота фельдшера на ФАПі, в штаті лікарської та фельдшерської виїзної бригади швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим.
2. Методика обстеження та надання медичної допомоги при невідкладних станах хірургічним хворим на догоспітальному етапі.
3. Звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів).
4. Прийоми відновлення дихання (ШВЛ методом “рот до рота”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки, мішком АМБу).
5. Методика проведення закритого масажу серця.
6. Обсяг надання першої медичної допомоги хворим у разі закритої черепно-мозкової травми.
7. Обсяг надання першої медичної допомоги хворим у разі відкритої черепно-мозкової травми.
8. Зупинка кровотечі із судин носа, вуха, ямки зуба.
9. Зупинка кровотечі при пораненнях шиї (трахеї, сонної артерії, яремної вени).
10. Перша медична допомога при переломах кісток носа.
11. Перша медична допомога при переломах верхньої і нижньої щелепи.
12. Методика вправлення вивиху нижньої щелепи.
13. Надання першої медичної допомоги при опіках стравоходу (кислотами і лугами).
14. Методика надання невідкладної медичної допомоги при легеневої кровотечі.
15. Перша медична допомога при гемотораксі.
16. Методика надання невідкладної медичної допомоги при пневмотораксах.
17. Перша медична допомога при емболії легеневої артерії.
18. Перша медична допомога при переломах хребта.
19. Перша медична допомога при переломах ребер і груднини (знеболювання місця перелому, накладання лейкопластирної пов'язки).
20. Підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренирування.
21. Транспортування хворих з невідкладними станами при гострих захворюваннях і ушкодженнях грудної клітки та її органів.
22. Перша медична допомога при ушкодженнях органів сечової і статевих систем.
23. Перша медична допомога при парафіміозі.
24. Перша медична допомога при нирковій коліці.
25. Перша допомога при гострій затримці сечі.
26. Перша медична допомога хворим з невідкладними станами при гострих хірургічних захворюваннях живота.
27. Перша медична допомога хворим з невідкладними станами при ушкодженнях порожнистих органів живота.
28. Перша медична допомога хворим з невідкладними станами при ушкодженнях паренхіматозних органів живота.
29. Перша медична допомога при евентерації внутрішніх органів.
30. Перша медична допомога при кровотечі зі стравоходу та шлунково-кишкових кровотечах.
31. Перша медична допомога хворим з кишковою непрохідністю.
32. Транспортування хворих з невідкладними станами, при гострих захворюваннях і ушкодженнях органів живота.
33. Накладання транспортної шини Крамера при переломах кісток верхньої кінцівки.

34. Накладання транспортної шини Дітеріхса при переломах кісток нижньої кінцівки.
35. Перша медична допомога хворим із синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок (емболією і тромбозом біфуркації аорти, судин кінцівок).
36. Перша медична допомога хворим з гострим венозним тромбозом глибоких вен нижніх кінцівок, тромбофлебітом поверхневих вен.
37. Невідкладна допомога хворим із ушкодженнями судин (пальцеве притискання судин, накладання кровоспинного джгута та стисної пов'язки, кровоспинного затискача).
38. Методика вправлення вивиху плечової кістки (за методом Кохера, Джанелідзе, Гіппократа—Купера).
39. Методика вправлення вивиху стегнової кістки (за методом Коллена—Джанелідзе, Кохера).
40. Перша медична допомога хворим з розтягненням, розривами зв'язок надп'яtkового-гомількового суглоба.
41. Невідкладна допомога хворим із синдромом тривалого здавлювання.
42. Методики визначення глибини і площі опіків, перша медична допомога опіковим хворим.
43. Перша медична допомога хворим з відмороженнями.

7.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Невідкладні стани в хірургії. Рівні надання першої медичної допомоги.
2. Загальні принципи, порядок надання медичної допомоги при невідкладних станах хірургічним хворим на догоспітальному етапі.
3. Стандарти якості надання медичної допомоги хірургічним хворим при невідкладних станах.
4. Організація роботи ФАПу та обов'язки фельдшера з надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії.
5. Служба швидкої медичної допомоги, її мета і завдання.
6. Завдання фельдшера в штаті лікарської та фельдшерської виїзних бригад швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим.
7. Звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів), проведення закритого масажу серця.
8. Проведення ШВЛ методом “рот до рога”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки, мішком АМБу.
9. Церебральна кома. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
10. Відкрита (проникна, непроникна) черепно-мозкова травма. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
11. Струс головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
12. Забій головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
13. Здавлювання головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
14. Перелом основи черепа. Основні клінічні ознаки, діагностика, невідкладна медична допомога.
15. Перелом склепіння черепа. Основні клінічні ознаки, діагностика, невідкладна медична допомога.
16. Абсцес головного мозку. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
17. Особливості транспортування потерпілих з черепно-мозковою травмою.
18. Перелом кісток носа. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
19. Перелом верхньої і нижньої щелеп. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
20. Вивих нижньої щелепи. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога (методика вправлення).

21. Запальні захворювання обличчя. Клінічна картина, діагностика, особливості їх перебігу, невідкладна медична допомога.
22. Ушкодження судин шиї (артерій, вен). Клінічна картина, діагностика, особливості надання невідкладної медичної допомоги.
23. Ушкодження трахеї. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
24. Ушкодження стравоходу. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
25. Стороні тіла в ротоглотці, стравоході. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
26. Опіки ротової порожнини, стравоходу (лугами, кислотами). Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
27. Запальні захворювання шиї (флегмона, карбункул). Клінічна картина, діагностика, особливості перебігу, невідкладна медична допомога.
28. Перелом ребер (множинні і подвійні) і груднини. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
29. Легенева кровотеча. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
30. Гемоторакс. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
31. Спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
32. Відкритий, закритий, клапанний пневмоторакс. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
33. Підшкірна емфізема. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна медична допомога.
34. Емболія легеневої артерії. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
35. Ушкодження перикарда, серця. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
36. Вибір виду та способу транспортування потерпілих залежно від характеру захворювання та ушкодження грудної клітки, її органів.
37. “Гострий живіт”. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
38. Гострий перитоніт. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
39. Перфоративна виразка шлунка і дванадцятипалої кишки. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна медична допомога.
40. Шлунково-кишкова кровотеча. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
41. Варикозне розширення вен стравоходу. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
42. Гострий апендицит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
43. Печінкова (жовчна) коліка. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
44. Гострий холецистит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
45. Гострий панкреатит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
46. Гостра кишкова непрохідність. Її види, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
47. Емболія та тромбоз мезентеріальних судин. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
48. Защемлення грижі. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
49. Ушкодження порожнистих органів черевної порожнини. Особливості клінічного перебігу, діагностика, невідкладна медична допомога.
50. Ушкодження паренхіматозних органів черевної порожнини. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.

51. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострій хірургічній патології органів черевної порожнини.
52. Ниркова колика. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
53. Пієлонефрит. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
54. Пієонефроз. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
55. Паранефрит. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
56. Гостра затримка сечі. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
57. Ушкодження нирок і сечоводів. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
58. Ушкодження сечового міхура, сечівника. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
59. Ушкодження статевого члена, яєчка і придатків. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
60. Парафімоз. Причини, механізм. Діагностика.
61. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострих захворюваннях та ушкодженнях органів сечової системи. Невідкладна медична допомога.
62. Синдром критичної ішемії нижніх кінцівок. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
63. Емболія біфуркації аорти і судин нижніх кінцівок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
64. Гострий тромбоз артерій нижніх кінцівок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
65. Гострий тромбофлебіт нижніх кінцівок. Причини виникнення, клінічні ознаки, перша медична допомога.
66. Ушкодження судин (артерій, вен). Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
67. Геморагічний шок. Причини виникнення. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
68. Синдром ДВЗ. Клінічний перебіг, діагностика, невідкладна медична допомога.
69. Ускладнення кровотеч (непритомність, колапс, перша допомога).
70. Принципи й техніка транспортування хворих із кровотечею та крововтратою.
71. Травматичний шок. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
72. Вивихи плеча. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога (методика вправлення плеча за методами Кохера, Джанелідзе).
73. Вивихи передпліччя. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
74. Вивихи кисті, пальців кисті. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
75. Вивихи стегна. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога (вправлення за методом Коллена—Джанелідзе, Кохера).
76. Вивихи надколінка, гомілки, ступні. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
77. Перелом плечової кістки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
78. Перелам кісток передпліччя. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
79. Переломи стегнової кістки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
80. Перелом кісток гомілки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
81. Перелом кісток ступні. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
82. Розтягнення, розриви суглобових зв'язок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна

медична допомога.

83. Синдром тривалого здавлювання. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
84. Вогнепальні поранення. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
85. Опіки. Причини виникнення, визначення глибини і площі опіку, перша допомога.
86. Опіковий шок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
87. Відмороження. Причини виникнення. Визначення глибини ушкодження. Невідкладна медична допомога.
88. Перша допомога при пораненнях м'яких тканин. Первинне хірургічне оброблення ран, показання та протипоказання.
89. Техніка безпеки під час роботи з апаратурою та обладнанням швидкої допомоги та ФАПу.
90. Техніка безпеки під час роботи з колючими та ріжучими предметами, кров'ю.
91. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, під час надання невідкладної допомоги при травмах.

8.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів), проведення закритого масажу серця.
2. Проведення ШВЛ методом “рот до рога”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки, мішком АМБу.
3. Церебральна кома. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
4. Відкрита (проникна, непроникна) черепно-мозкова травма. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
5. Струс головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
6. Забій головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
7. Стиснення головного мозку. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
8. Перелом основи черепа. Основні клінічні ознаки, діагностика, невідкладна медична допомога.
9. Перелом склепіння черепа. Основні клінічні ознаки, діагностика, невідкладна медична допомога.
10. Абсцес головного мозку. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
11. Особливості транспортування потерпілих з черепно-мозковою травмою.
12. Перелом кісток носа. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
13. Перелом верхньої і нижньої щелепи. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
14. Вивих нижньої щелепи. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога (методика вправлення).
15. Запальні захворювання обличчя. Клінічна картина, діагностика, особливості їх перебігу, невідкладна медична допомога.
16. Ушкодження судин ший (артерій, вен). Клінічна картина, діагностика, особливості надання невідкладної медичної допомоги.
17. Опіки ротової порожнини, стравоходу (лугами, кислотами). Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
18. Запальні захворювання ший (флегмона, карбункул). Клінічна картина, діагностика, особливості перебігу, невідкладна медична допомога.
19. Перелом ребер (множинні і подвійні) і груднини. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
20. Легенева кровотеча. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
21. Гемоторакс. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
22. Спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
23. Відкритий, закритий, клапанний пневмоторакс. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
24. Підшкірна емфізема. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
25. Емболія легеневої артерії. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
26. Ушкодження перикарда, серця. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
27. Вибір виду та способу транспортування потерпілих залежно від характеру захворювання та ушкодження грудної клітки, її органів.
28. “Гострий живіт”. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.

допомога.

29. Гострий перитоніт. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика. невідкладна медична допомога.
30. Проривна виразка шлунка і дванадцятипалої кишки. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
31. Шлунково-кишкова кровотеча. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
32. Гострий апендицит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
33. Гострий холецистит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
34. Гострий панкреатит. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
35. Гостра кишкова непрохідність. Її види, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
36. Поняття про емболію та тромбоз мезентеріальних судин. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
37. Защемлена грижа. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
38. Ушкодження порожнистих органів черевної порожнини. Особливості клінічного перебігу, діагностика, невідкладна медична допомога.
39. Ушкодження паренхіматозних органів черевної порожнини. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога,
40. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострій хірургічній патології органів черевної порожнини.
41. Ниркова коліка. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна медична допомога.
42. Паранефрит. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
43. Гостра затримка сечі. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
44. Ушкодження нирок і сечоводів. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
45. Ушкодження сечового міхура, сечівника. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
46. Парафімоз. Причини, механізм. Діагностика.
47. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострих захворюваннях та ушкодженнях органів сечовидільної системи. Невідкладна медична допомога.
48. Поняття про синдром критичної ішемії нижніх кінцівок. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
49. Гострий тромбоз артерій нижніх кінцівок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
50. Гострий тромбофлебіт нижніх кінцівок. Причини виникнення, клінічні ознаки, перша медична допомога.
51. Ушкодження судин (артерій, вен). Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
52. Геморагічний шок. Причини виникнення. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
53. Ускладнення кровотеч (непритомність, колапс, перша допомога).
54. Принципи й техніка транспортування хворих із кровотечею та крововтратою.
55. Травматичний шок. Причини виникнення, клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
56. Вивихи плеча. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога (методика вправлення плеча за методами Кохера, Джанелідзе).
57. Перелом плечової кістки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.

58. Перелам кісток передпліччя. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога,
59. Переломи стегнової кістки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
60. Перелом кісток гомілки. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
61. Синдром тривалого стиснення. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
62. Вогнепальні поранення. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
63. Опіки. Причини виникнення, визначення глибини і площі опіку, перша допомога.
64. Опіковий шок. Клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
65. Відмороження. Причини виникнення. Визначення глибини ушкодження. Невідкладна медична допомога.
66. Перша допомога при пораненнях м'яких тканин. Первинне хірургічне оброблення ран, показання та протипоказання допомоги при травмах.

9. Методи навчання

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу: лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації.

Лекції проводяться з використанням мультимедійних презентацій.

Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, мультимедійних презентацій.

Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями.

У разі роботи в дистанційному режимі використовується віртуальне навчальне середовище вебсервісу GoogleClassroom.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється в соціальних мережах Viber, Telegram (за вибором академічної групи).

10. Методи контролю

Передбачені наступні **форми контролю** успішності здобувачів освіти:

I. Поточний контроль (засвоєння теми) здійснюється на кожному практичному занятті з метою перевірки рівня засвоєння вивченого матеріалу, відповідно до поставлених завдань з кожної теми.

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий тестовий контроль, розв'язування клінічних ситуативних задач.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студента на практичних заняттях

– «відмінно» – студент володіє не менш ніж 98% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практичні завдання виконуються в повному обсязі. При виконанні практичних навичок студент: без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі, використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки.

– «добре» – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 80 – 97%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 80% питань. Практичні завдання виконані в повному обсязі, допускаються незначні помилки в підготовчому етапі. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я.

– «задовільно» – студент володіє знаннями з теми в обсязі не менше 65 – 79% під час опитування чи тестування. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не корегують. Практичні завдання виконані не в повному обсязі, допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта.

– «незадовільно» – студент засвоїв менш як 64% навчального матеріалу з теми заняття. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Практичними навичками не володіє, або допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.

II. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення дисципліни, базується на результатах оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти, які повністю виконали навчальну програму дисципліни і проводиться у вигляді диференційованого заліку. Оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студента на диференційованому заліку

1. Критерії оцінювання усної відповіді при проведенні підсумкового контролю

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли здобувач знає матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно володіє матеріалом та відповідає на запитання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач знає матеріал і добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок. Відчуває складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачеві на основі його задовільних знань матеріалу дисципліни та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань, але відчуває складнощі; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, проаналізувати конкретну ситуацію, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

2. Критерії оцінювання тестових завдань при проведенні підсумкового контролю

Для підсумкового контролю застосовують стандартизовані валідні тести, з однією правильною відповіддю

Оцінка	Критерій
«відмінно»	вирішено 98% і більше
«добре»	вирішено 80% - 97%
«задовільно»	вирішено 65% - 79%
«незадовільно»	вирішено 64% і менше

3. Критерії оцінювання виконання практичного завдання при проведенні

підсумкового контролю

Під час оцінювання виконання практичного завдання відбувається оцінювання компетентнісних вмінь щодо планування і реалізації діагностичних втручань, оцінювання результатів і ефективності медичної допомоги, використовуючи стандарти та протоколи діяльності фельдшера.

Критерії	Оцінка
Практичні навички виконує якісно, чітко, послідовно (за алгоритмом).	«відмінно»
Практичні навички виконує правильно, допускаючи помилки в підготовчому етапі. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я.	«добре»
При виконанні практичних навиків студент допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта; не чітко виконуються підготовчий і заключний етапи алгоритму практичного навичку.	«задовільно»
Під час здійснення виробничих функцій, студент виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.	«незадовільно»

III. Контроль самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальної практики, контролюється під час підсумкового контролю.

11. Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни: методичні розробки лекцій, методичні розробки практичних занять, методичні рекомендації для виконання самостійної роботи.

12. Рекомендована література

Основна

Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. К.: Медицина, 2010. 400 с.
Ковальчук Л.Я. Невідкладна хірургія. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. 270 с.
Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука. К.: Медицина, 2011. 480 с.
Палій Л.В. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник. К.: Медицина, 2008. 223 с.
Палій Л.В. Основи реаніматології: навч. посіб. К.: Медицина, 2008. 164 с.
Раздольський І.В. Невідкладні стани в хірургії: підручник. К.: Медицина, 2007. 141 с.
Регида М.С., Кресюк В.І. Невідкладні стани в хірургії. — Львів, 2006. — 512 с.
Хіміч С.Д. Хірургія. К.: Здоров'я, 2004.
Хірургія / О.М. Кіт, О.Л. Ковальчук, І.С. Вардинець та ін. Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. 643 с.

Додаткова

Касевич Н.М. Медична етика і деонтологія: підручник. К.: Медицина, 2010. 200 с.

Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності працівників: підручник. К.: Медицина, 2010. 248 с.

Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. К.: Медицина, 2010. 488 с.

Хірургія (факультетська): підручник / М.П. Захараш, О.І. Пойда, М.Д. Кучер та ін.; за ред. М.П. Захараша. К., 2006. 656 с.

Хірургія дитячого віку: підручник / За ред. В.І. Сушка, Д.Ю. Кравчені. К.: Медицина, 2009. 800 с.

Чепкий Л.П., Ткаченко Р.О. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К.: Вища школа, 2004. 326 с.

Черенько М.П., Ваврик Ж.М. Загальна хірургія. К.: Здоров'я. 2004. 612 с.